

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg/komite	Møtedato
	Hovedutvalg for miljø, kultur og næring	
	Formannskapet	
	Kommunestyret	

Rehabilitering og plassering av skulptur og fonteneanlegg: Havmannen

KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Skulpturen og fonteneanlegget Havmannen etableres på nytt i parkområdet foran Grand hotell, lik opprinnelig plassering.
2. Det avsettes 1 500 000 NOK til rehabilitering av skulpturen og fonteneanlegget i henhold til kostnadsberegningene, summen dekkes fra disposisjonsfondet.
3. Kommunedirektøren inngår samarbeidsavtale med grunneier for daglig ettersyn og drift av fonteneanlegget.

Saksbehandler: Avdelingsleder Camilla Svendsen

SAMMENDRAG:

Bronseskulptur "Havmannen" (av billedhugger Dyre Vaa) og tilhørende fonteneanlegg har vært plassert på det lille grøntområdet foran Grand hotell fra 1956 og frem til mars i år da det ble midlertidig flyttet grunnet rehabiliteringen av hotellet. I forbindelse med flyttingen ble det foretatt en grundig utredning av både skulptur og fonteneanlegg, som det viser seg at trenger betydelig rehabiliteringsarbeid. Kommunedirektøren foreslår at det avsettes 1 500 000 NOK til det totale rehabiliteringsarbeidet i henhold til kostnadsberegningene som er gjort, summen dekkes fra disposisjonsfondet.

Siden Havmannen måtte flyttes midlertidig og hele fonteneanlegget må skiftes ut er det en anledning til å vurdere om skulpturen og fonteneanlegget har den riktige plasseringen for dagens situasjon. To mulige plasseringer er blitt vurdert; den lille parken foran Grand hotell hvor den opprinnelig var plassert og alternativt i Indre havn.

Kommunedirektøren innstiller på at plassen foran Grand hotell vil være den beste løsningen for plassering slik situasjonen er per i dag. Plasseringen ivaretar givers ønske om tilknytning til Storgata og sjøen. Grunneier bekrefter et ønske om at den plasseres foran Grand hotell og er positive til å

bidra med årlige driftskostnader og tilsyn av anlegget. De vil legge til rette grøntområdet slik at Havmannen blir tilgjengelig og at parken er åpent for alle, noe kommunedirektøren vektlegger for å kunne plassere offentlig kunst på privat grunn. Det vil være arbeidsbesparende og re-etablere fonteneanlegget her da mye av infrastrukturen med rørsystemer allerede er etablert.

Alternativ plassering i Indre havn vil kunne oppfylle mange av kvalitetene som er ønskelig for omgivelser og tilgjengelighet til skulpturen og fonteneanlegget. Imidlertid vil en plassering her kreve et større arbeid hva gjelder helhetlig planlegging av parkområdet og teknisk infrastruktur for å legge til rette for et slikt fonteneanlegg som "Havmannen". Indre havn betegnes fortsatt som midlertidig slik det er i dag, og ved en plassering her vil man risikere at den må flyttes igjen fremover i tid. For at Havmannen ikke skal bli stående lagret i påvente av andre planer og tiltak i Indre havn har kommunedirektøren konkludert med at plassering foran Grand hotell er den beste løsningen.

HANDLINGSROM:

Kommunale planer:

- *Kommuneplanens samfunnsdel 2020-2032*, vedtatt 13.05.20. Legger FNs bærekraftsmål 3, 4, 8, 11, 13, 14 og 17 til grunn. Bærekraftsmål 11: bærekraftige byer og samfunn, å skape attraktive steder, trygge og inkluderende møteplasser og et mangfoldig kulturtilbud er slike samfunns mål.
- *Kommunedelplan for Larvik by 2021-2033*, vedtatt 06.10.2021
- *Kulturplan for Larvik kommune 2018-2028*, vedtatt 13.06.20. Fremmer fire strategiske innsatsområder: 1) kunst og kultur i oppvekstløpet, 2) kultur og folkehelse, 3) kultur som driver i steds- og byutvikling, og 4) kulturaktører. Under innsatsområde 3) er følgende tiltak relatert til kunstfeltet og relevant for denne saken: 10) Sørge for økonomiske midler og ansvarsavklaring for vedlikehold av kunst i kommunens eie, og 23) Bruke og utvikle formingsveiledere, verneplaner og andre planer for stedsutforming som verktøy for samhandling internt i kommunen, når fysiske omgivelser og miljøer skal planlegges og utvikles i og utenfor bysentra.
- *Kommunalteknisk plan 2022-2029*, vedtatt 16.6.2021. I planens handlingsprogram punkt 2.1 er et delmål å redusere lekkasjeandelen på vannledningsnettet til 30% innen 1.1.2027. I punkt 2.2.5 står det beskrevet at innen 1.1.2026 skal det være vannmåler på alle vannfontener.

Kommunestyrevedtak:

- *Plassering av skulpturen Havmannen*, sak 67, 3.mai 1956
- *Reguleringsendring for kvartal 39, Grandkvartalet. Sluttbehandling*, KST 242/16, 14.12.2016
- *Byutviklingsprogram*, KST 175/21, 15.12.2021
- *Ny behandling: sak om kunstforvaltningen i Larvik kommune*, KST 037/21, 24.03.2021

FAKTISKE OPPLYSNINGER:

Havmannen er en skulptur i bronse laget av billedhugger Dyre Vaa. Kunstneren var svært produktiv og vant flere offentlige kunstkonkurranser. Dyre Vaa sine skulpturer finnes derfor flere steder i Norge, hans kanskje mest kjente er Svanefontenen i borggården til Oslo rådhus, «Ulvene» på Alexander Kiellands plass i Oslo, Sjømannsmonumentet i Bergen og Holberg-monumentet ved Nationalteatret. Dyre Vaa preget i stor grad norsk skulpturkunst ved siden av Gustav Vigeland.

Havmannen og tilhørende fonteneanlegg ble gitt i gave til Larvik kommune fra Iver Bugge Rederi i forbindelse med rederiets 25-års jubileum i 1952. Det var rederiet som plukket ut skulpturen av Dyre Vaa og henvendte seg til Larvik kommune med forespørsel om kommunen ville akseptere gaven. I henvendelsen fremkom det at rederiet ønsket at det ble reservert en plass til skulpturen på Storgata med tilknytning til bryggene og sjøen. Det ble også påpekt at Havmannen ville kreve rommelig plass på grunn av skulpturens størrelse og bassenget som ble satt til å skulle være ca 6 x 5 meter. I dag vet vi at bassenget ikke ble like stort som opprinnelig tenkt, bassenget ble ca 4,5 x 5 meter.

17.april 1956 fattet formannskapet i Larvik kommune enstemmig vedtak om plassering av Havmannen og tilhørende fonteneanlegg til det lille grøntområdet som vi i dag kjenner som foran Grand hotell. I vedtaket fra 1956 blir det omtalt som "plassen mellom Grand hotell og Kroa". Skulpturen og fonteneanlegget har stått på samme sted siden den gang helt frem til mars i år hvor det har blitt midlertidig flyttet grunnet rehabiliteringen av hotellet, som er en del av byggeprosjektet Grandkvartalet.

I forbindelse med den midlertidige flyttingen ble det foretatt en grundig utredning av både skulptur og fonteneanlegg, som det viser seg at trenger betydelig rehabiliteringsarbeid. Kommunedirektøren har lagt frem rapporten for rehabiliteringsbehov for grunneier av plassen hvor Havmannen var plassert, Inter Eiendom. Kommunedirektøren og grunneier har i fellesskap utarbeidet prisestimat for det totale rehabiliteringsarbeidet med utgangspunkt i at skulpturen og anlegget skulle bli værende på samme plassering. Kommunedirektøren har forsøkt inngå en deling av kostnadene mellom grunneier og Larvik kommune uten å lykkes. For at grunneier skulle få ferdigstilt området hvor Havmannen var plassert til hotellets åpning i slutten av april ble det besluttet at skulpturen og fonteneanlegget måtte midlertidig flyttes.

På bakgrunn av dette løfter Kommunedirektøren denne saken for å avklare rehabiliteringsarbeidet og påfølgende behov for økonomisk avsetning til arbeidet, og plassering av Havmannen med tilhørende fonteneanlegg.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER:

Skulpturen og fonteneanlegget bærer preg av stor slitasje som har kommet over lengre tid og generelt et gammelt fonteneanlegg. Konsekvensen av dette er at den totale summen for rehabiliteringen per i dag er høy, men investeringen vil være lønnsom på sikt fordi det sikrer anleggets varighet, og det vil gi reduksjon på unødvendig vannforbruk.

Det totale rehabiliteringsbehovet er kostnadsberegnet til 1 271 102 NOK eks mva. Kommunedirektøren innstiller på at Larvik kommune bekoster dette arbeidet og avsetter totalt 1 500 000 NOK fra disposisjonsfondet.

Grunneier har estimert at de vil bidra med minimum 200 000 NOK eks mva, dette er utenom kostnaden for rehabiliteringen. Summen vil dekke byggeledelse samt enkel opparbeidelse av parkområdet rundt fonteneanlegget med plen, busker, kantstein, fast dekke til gangstier og parkbenker. I tillegg har grunneier bekreftet at de vil bidra med "daglig ettersyn" og driftskostnader som anslagsvis vil være 25 000 kr per år.

Ved alternativ plassering i Indre havn vil kommunedirektøren måtte gjøre et nytt prisestimat for den totale kostnaden, men arbeidet for å få den plassert her vil i stor grad være lik det som må gjøres for plasseringen foran Grand hotell. Dermed vil kostnadsberegningen som allerede er gjort for Grand hotell være utgangspunktet for plassering i Indre havn.

KONSEKVENSER FOR BEFOLKNINGSVEKST, VERDISKAPING OG ØKT KOMPETANSE

I et by- og stedsutviklings perspektiv kan kunst bidra til å øke attraktivitet for Larvik, både for tilreisende og næringsliv, men også innbyggernes egen opplevelse og trivsel i kommunens byer og områder. Kunsten kan være med på å revitalisere områder og være med på å endre opplevelsen av et sted i positiv forstand. Havmannen er et kunstverk mange innbyggere i Larvik har en tilknytning til, det viser også engasjementet i lys av den midlertidige flyttingen som ble gjort i mars. Kunstverket ble

gitt i gave til kommunens innbyggere og dermed har den størst verdi når den er tilgjengelig for flest mulig og den er satt i stand slik den opprinnelig skal være.

MILJØFAKTORER:

Larvik kommune jobber for å redusere det totale vannforbruket i kommunen. Det viser seg at 40% vann forsvinner i lekkasjer, det er ønskelig å redusere dette ned til 20%. Vannfontener har et høyt vannforbruk, spesielt eldre anlegg som ikke er byttet ut til ny teknisk standard som sørger for resirkulering av vannet. Installasjon av resirkuleringssystem og nytt tett basseng for Havmannens fonteneanlegg er viktig for å bidra til å redusere uønsket høyt vannforbruk. Videre er vedlikehold og ivaretagelse av kunst viktig for å gjøre den bestandig og varig.

KONSEKVENSER FOR BARN OG UNGE:

Kunst i offentlig rom tilgjengeliggjør kunstopplevelser også for barn og unge. Skulpturer og kunstverk i uterom kan invitere barn til og ta i bruk stedet det er plassert, på en mer kreativ måte enn voksne, spesielt når det inneholder elementet vann som mange barn tiltrekkes av. Å sikre Havmannens fremtid slik at den er tilgjengelig for flest mulig gjør også at barn og unge i Larvik får vokse opp med et kunstverk som har en viktig historisk verdi for Larvik.

ALTERNATIVE LØSNINGER:

Indre havn kan velges som ny plassering istedenfor foran Grand hotell. Dersom denne løsningen velges, må imidlertid plasseringen utredes nærmere, for å se plasseringen i sammenheng med andre tiltak i området i henhold til vedtatt byutviklingsprogram og sentrumsstrategi i kommunedelplanen. Det bør også utarbeides en ny plan for det konkrete området hvor Havmannen plasseres, slik at anlegget blir godt tilpasset omgivelsene, og grunnforhold må undersøkes nærmere med tanke på etableringen av fonteneanlegget. Konkret tidspunkt for når plassering kan skje er per i dag ikke definert, men kan sees i sammenheng med for eksempel nøkkelprosjekt "Fiskerhavna" i Indre Havn/Tollboden som er 1. prosjektportefølje som det skal arbeides spesielt med i 2022 og 2023 i byutviklingsprogrammet, vedtatt av kommunestyret 15.12.2021, jf. KST-175/12.

VURDERINGER OG KONSEKVENSER:

Rehabiliteringsarbeid

Flere av kommunens vannfontener har et uønsket stort vannforbruk som er et resultat av eldre fonteneanlegg med utdatert teknisk utstyr og basseng med sprekker som gir lekkasjer. Det har vært utført mindre reparasjoner gjennom årene på de fontene med størst utfordring. Dessverre gir slike reparasjoner kort varighet. Havmannen er ett av flere eksempler som trenger en mer omfattende rehabilitering for å imøtekomme dagens krav til fonteneanlegg.

Fonteneanlegget til Havmannen

Det er utført befaring og utarbeidet rapport fra konsulent med spisskompetanse innen fonteneanlegg, for vurdering av det tekniske anlegget. Situasjonen før skulpturen og fonteneanlegget ble flyttet er at Havmannen har i en del år gått med redusert vannsprut, på grunn av at rørene i årenes løp var tæret bort og derfor er blitt fjernet. Fontenen har dermed ikke fungert eller fremstått slik den opprinnelig skal være.

Pumpa nede i kummen er alt for stor, kapasiteten begrenses av rørdimensjonene mellom kummen og fontenen - en slik ubalanse vil forårsake kavitasjon og forkorte levetiden på utstyret. Det er ikke byttet rør mellom den tekniske kummen og selve fontenen. Den tekniske kummen oppfyller ikke dagens HMS-krav og det er kontinuerlig fuktig i kummen. Dette er ikke bra for en tørroppstilt pumpe samt el. utstyr.

Fontenebassenget hadde store lekkasjer, både i fugene mellom Larvikittblokkene langs kanten av

bassenget og i betongbunnen av bassenget - som hadde synlige sprekker. Bassengbunnen har tidligere flekkvis blitt forsøkt tettet med støp.

Kommunedirektøren følger konsulentens anbefaling og konklusjon om at fonteneanlegget må skiftes ut. Nesten alle dagens komponenter tilknyttet anlegget har mangler eller feil. En utskiftning vil gjøre at anlegget står til dagens krav og det vil gi lengre levetid enn å måtte gjennomgå hyppige reparasjonskostnader år for år.

Skulpturen

En skulpturkonservator har befart Havmannen og utarbeidet en rapport på konserveringsarbeidet som bør gjøres med skulpturen. Konservering, og senere vedlikehold, er viktig for å bevare de kunstneriske og lokalhistoriske verdiene skulpturen har. Konserveringens mål er å tilbakeføre skulpturen så nært originalt utseende som mulig, uten at den ser ny ut. Konserveringen skal ivareta kunstnerens intensjon, og få skulpturen til å se velholdt ut. Bronse er et sensibelt materiale som er svært utsatt for nedbrytning fra sure stoffer, salter og slitasje. Det brukes likevel i utendørskunst fordi det er enkelt å støpe komplekse former i, samtidig som det er mer holdbart enn andre støpbare metaller. Det er også enkelt å vedlikeholde, så lenge det gjøres jevnlig.

Det er gjennom mange år samlet opp forurensning og salter på Havmannen som bryter ned materialet og forvrenger formen visuelt slik at den ikke sees slik som kunstneren hadde tenkt. Skorpene av fastgrodd skitt og forurensning på overflaten akkumulerer stadig mer av det samme, slik at nedbrytningen av materialet under akselererer. Konservering som anbefales gjennomført, vil også bidra til å lette vedlikeholdet. Overflaten vokses slik at forurensning skylles lettere av, også med regnvann, uten å trenge inn i materialet og lage misfargede skjolder. Voksen er et beskyttende offerlag, i likhet med maling på et hus eller vokspolering av bil, og må gjentas jevnlig

Plassering

I over 60 år har Havmannen vært plassert på det lille parkområdet foran Grand hotell. På disse årene har det skjedd mange forandringer i bybildet, hvor Storgata har blitt mer trafikkert og flere bygninger har kommet til rundt Havmannen. Kontakten mellom Storgata og sjøen har endret seg med bygninger, og det tidligere ferjeanlegget i Indre havn er fjernet og fungerer i dag som en park for aktivitet og rekreasjon. Når beslutningen om at Havmannen måtte fjernes midlertidig grunnet byggearbeidene til Grandkvartalet, og fonteneanlegget likevel måtte byttes helt ut, er dette anledning til å vurdere om skulpturen og fonteneanlegget har den riktige plasseringen for dagens situasjon. Kommunedirektøren vektlegger at offentlig kunst skal i størst mulig grad være tilgjengelig for innbyggerne, derfor er en gjennomtenkt plassering av den viktig, også for at kunsten skal få de rette forholdene til å fremstå best mulig.

Det er særlig tre forhold som er vektlagt i vurderingen om plassering: kunstfaglig vurdering med hensyn til skulpturen og dens omgivelser, tekniske vurderinger for etablering av basseng og det fontenetekniske som kreves, og givers opprinnelig ønske for plassering da gaven ble gitt Larvik kommune. Med dette som bakgrunn har kommunedirektøren kommet frem til to mulige plasseringer, hvorav innstillingen er at den plasseres tilbake i den lille parken foran Grand hotell, og alternativt at den plasseres i Indre havn.

Plassering foran Grand hotell (jf. vedtakspunkt 1)

Havmannen har mer eller mindre fått en historisk tilknytning til stedet hvor den har vært plassert i over 60 år, mange har fått et forhold til skulpturen og fonteneanlegget fordi den har hatt en plassering i en sentral gate hvor mange møtesteder har ligget tilknyttet. Nå vil kanskje flere av de yngre generasjonene ikke kunne kjenne seg igjen i dette, men med en helt ny utvikling av Grandkvartalet vil Havmannen kunne glede mange fremtidige innbyggere også. Rapport fra kunstkonsulent fra Vestfold Kunstsenter vektlegger denne historiske tilknytningen.

Den lille parken foran hotellet med fonteneanlegget vil være med på å myke opp området og kan fungere som en barriere for trafikken da vannelementer ofte har en beroligende effekt på mennesker. Slik kan kunstverket og fontenen øke trivselen i området. Plasseringen tilknyttet hotellet og inntil hovedfartsåren for bilister gjennom sentrum, vil også gi nærhet til ettersyn som kan minske risikoen for hærverk. I dialog med grunneier har de bekreftet at dersom Havmannen re-etableres foran Grand hotell vil de legge til rette for at parken oppleves som åpen og tilgjengelig for alle. Gangsti og sirkel rundt fontenen utarbeides med hardere flater for å gi enkel fremkommelighet også for rullestolbrukere og barnevogner. I parken vil det bli plantet gressplen og blomster, og det vil bli satt ut benker når ferdigplenen har satt seg.

Rehabiliteringsarbeidet krever en total utskiftning av både bassenget og det fontenetekniske, derfor må det meste av det opprinnelige utstyret fjernes. Likevel ligger det allerede en infrastruktur i plasseringen med hensyn til vannrør og tilkobling til et nytt fontenesystem som gjør at det totale arbeidet vil være mer besparende enn å etablere det på et helt nytt sted. Grunneier har også bekreftet at de er positive til å inngå samarbeidsavtale hvor de utfører "daglig ettersyn" og driftskostnader.

Det som taler mot en plassering foran Grand hotell, er at den lille parken vurderes som for trang for en skulptur og fonteneanlegg av en slik størrelse. Opprinnelig ønske fra giver var også at den fikk rommelig nok plass og at bassenget i utgangspunktet skulle vært større enn de ble laget. Den kan oppleves innestengt av mye trafikk rundt, og bygningen på andre siden av veien stenger for utsyn, sett fra skulpturens figur, mot sjøen. Det kan også oppleves problematisk at offentlig kunst av stor verdi plasseres på privat grunn. Derfor er bevaring av offentlig eierskap og krav til tilgjengeligheten til skulpturen og fonteneanlegget viktig.

Kommunedirektøren har likevel vurdert at plassen foran Grand hotell vil være den beste løsningen for plassering av Havmannen slik situasjonen er per i dag. Det vil være arbeidsbesparende og re-etablere fonteneanlegget foran Grand hotell da mye av infrastrukturen med rørsystemer allerede er etablert her. Dermed kan Havmannen komme på plass og i virke igjen raskt. Plasseringen ivaretar givers ønske om tilknytning til Storgata og sjøen som også har fått en historisk betydning ved at den har vært plassert her i over 60 år. Grunneier bekrefter også et ønske om at den plasseres foran Grand hotell, og at de er positive til å bidra med driftskostnader og tilsyn av anlegget. Kommunedirektøren vektlegger også at grunneier vil legge til rette parken slik at Havmannen blir tilgjengelig og at parkområdet er åpent for alle.

Plassering i Indre havn (jf. alternativ løsning)

Kommunedirektøren har valgt å utrede en alternativ plassering for Havmannen grunnet de store endringene for dagens situasjon med plasseringen foran Grand hotell, og at hele fonteneanlegget likevel må byttes ut. Det er en anledning for de folkevalgte til å kunne ta stilling til videre forvaltning av kunstverket i tillegg til at kunst i offentlig rom i stor grad er med på å prege by- og stedsutviklingen.

Indre havn er foreslått som en mulig alternativ plassering, fordi den svarer opp til det opprinnelige ønsket fra giver. En plassering her vil i enda større grad enn plasseringen foran hotellet, gi skulpturen en direkte tilknytning til sjøen. Noe som også gir mening i forhold til skulpturen som skal symbolisere "menneskets makt eller utnyttelse av havet".

En plassering i Indre havn vil være et fint løft til dette området som i senere år har blitt en park for aktivitet og rekreasjon. Fonteneanlegget vil kunne invitere til lek gjennom vannelementer, men også for ro og hvile på en benk lyttende til sildrende vann. Området er offentlig grunn som svært mange innbyggere i Larvik bruker daglig, og fonteneanlegget vil være mer tilgjengelig for flere grupper ved en plassering her.

Indre havn vil kunne gi stort nok rom og luft rundt fontenen som den egentlig krever. Det vil også være plass til å lage bassenget til opprinnelig ønske for størrelse. Den mest aktuelle plasseringen vil være i grøntområdene mellom iskiosken og basketballbanen, trukket nærmere toglinjene. Ved en plassering for nærmere sjøen kan man imidlertid risikere ødeleggelser ved stormflo. Dette grøntområdet er kupert og vil kreve planeringsarbeid. Utgangspunktet for at dette området pekes på er at grunnen her ikke er en gammel brygge etter ferjeanlegget, og det vil derfor være stabilt nok til å kunne grave ut for basseng. Det vil også være mulig å legge strømtilgang via iskiosken. Andre plasseringer i Indre havn har også vært vurdert, men store deler av områdene mellom iskiosken og Tollboden er lagt oppå en gammel brygge hvor det fortsatt er åpent vann under. Områder nærmere Tollerodden vil gi større distanse fra Storgata og dermed vike fra givers opprinnelige ønske for lokalisering.

Plassering av Havmannen i Indre havn vil kreve et større arbeid hva gjelder helhetlig planlegging av parkområdet for å legge til rette for plassering av et slikt fonteneanlegg som Havmannen. Det bør i så fall gjøres i tråd med vedtatt byutviklingsprogram og sentrumsstrategi i kommunedelplanen. Indre havn betegnes fortsatt som midlertidig slik det er i dag, og ved en plassering av Havmannen her vil man risikere at den må flyttes igjen fremover i tid. For at Havmannen ikke skal bli stående lagret i påvente av andre planer og tiltak i Indre havn har kommunedirektøren konkludert med at plassering foran Grand hotell er den beste løsningen per i dag.

Andre plasseringer

I saksfremlegget fra 1956 ble det lagt frem to andre plasseringer: plassen hvor Wistingstatuen (avduket i 1939) tidligere var plassert, og som vi i dag kjenner som parkeringsplassen tvers ovenfor Festiviteten og Storgata 42. Kommunedirektøren har ikke vurdert disse to plasseringene, fordi ingen av dem vil kunne være aktuelle plasseringer for et kunstverk som også er et fonteneanlegg. De to områdene er for trafikkerte, ligger for tett inntil vei og parkering, og er p.t. i det hele tatt ikke egnet for et fonteneanlegg.

Kommunedirektøren ønsker også å opplyse om at administrasjonen har fått en henvendelse fra GNP Areal AS som er eier av Vadskjæret og som jobber med fremtidige planer for eiendommen, og som i den sammenheng har vist interesse for Havmannen. Administrasjonen har svart opp henvendelsen. Vadskjæret er ikke vurdert som en aktuell plassering siden den avviker for mye fra givers ønske.

Eierskap og ansvarsfordeling

Havmannen ble gitt i gave til Larvik kommune og kommunedirektøren mener det er viktig at kommunen fortsetter å stå som eier av skulpturen og fonteneanlegget. Det medfølger et ansvar når kommunen takker ja til kunstgaver. Skulpturen inngår i administrasjonens ansvar med å forvalte kunst i kommunens eie, og sørge for at den er tilgjengelig for innbyggerne.

Kommunedirektøren synes imidlertid det er positivt at grunneier ønsker å bidra til videre driftskostnader og til å ha et "daglig ettersyn". Når det gjelder fremtidig vedlikehold av selve bronseskulpturen ønsker kommunedirektøren at dette ansvaret fortsatt skal ligge hos Kulturavdelingen, for å sikre riktig vedlikehold foreskrevet av kunstkonservator. Videre detaljer rundt drift avtales i en samarbeidsavtale mellom grunneier og Larvik kommune.

Vedlegg:

Kostnadsberegning rehabilitering Havmannen

Henvendelse fra Iver Bugge rederi i 1951

Politisk sak Havmannen i 1956

Vedlegg:
Kart alternativ plassering i Indre havn